

Täienduskoolituse õppekava nimetus:

Juhtimise ja halduse valdkonna kutseõpetajate täienduskoolitus

Koolituse läbiviija: Tallinna Majanduskool

Koolitusprogrammi juht/kontaktisik: Heli Rannik, 650 78 72, heli.rannik@tmk.edu.ee

Sihtrühm: 1. juhtimise ja halduse õppekavarühmas õpetavad kutseõpetajad
2. teistes õppekavarühmades õpetavad kutseõpetajad

Koolituse toimumise asukoht: Tallinna Majanduskool, Tammsaare tee 147

Koolituse eesmärk: Juhtimise ja halduse valdkonna kutseõpetajate professionaalse arengu toetamine vastavalt kutseõpetaja erialaspetsiifiliste pädevuste miinimumnõuete.

Koolituse lühikirjeldus:

Koolitus koosneb kolmest iseseisvast moodulist (à 40 tundi), integreerudes omavahel läbi koolitustsükli üheks tervikuks, kuid mooduleid on võimalik läbida ka ühekaupa:

1. Majandus, ettevõtlus ning turundus
2. Seadusandlus, organisatsioon ja juhtimine ning ärietika
3. Raamatupidamine, rahandus ja pangandus

Koolituse maht ja õppetöö korraldus:

Koolituse maht on 120 tundi, millest 96 tundi (12 koolituspäeva) on kontaktöpe ja 24 tundi iseseisev töö. Koolitused toimuvad kahepäevaste tsüklitena alates august 2007 kuni jaanuar 2008. Igas kuus kaks koolituspäeva mahuga 16 tundi.

Õppekava moodulite toimumisajad:

	Moodul	Toimumisaeg
1.	Majandus, ettevõtlus ning turundus	23.08.2007 24.08.2007 20.12.2007 21.12.2007
2.	Seadusandlus, organisatsioon ja juhtimine ning ärietika	20.09.2007 21.09.2007 25.10.2007 26.10.2007
3.	Raamatupidamine, rahandus ja pangandus	22.11.2007 23.11.2007 24.01.2008 25.01.2008

Õpikeskkond:

Täienduskoolituse läbiviimiseks on Tallinna Majanduskoolis kasutada kaasaegne õpikeskkond: kõigis õpperuumides on grafoprojektor, statsionaarne internetti ühendatud arvuti koos videoprojektoriga. Samuti on võimalik kasutada dokumendikaamerat ja SMART-tahvleid. Töötab eraldi paljunduskeskus, kus on võimalik paljundada õppematerjale.

Kooli raamatukogu on muutunud oluliseks infokeskuseks nii õppuritele kui õpetajatele. Kooli raamatukogu ülesandeks on toetada oma tegevusega õppetööd ning kooli üldist arengut, komplekteerides õppe- ja teaduskirjandust lähtuvalt kooli õppekavadest. Raamatukogu fondis on üle 23 000 teaviku. Kogu laenutustegevus toimub elektrooniliselt. 2007. aasta aprillist on võimalik kasutada EBSCO andmebaase (<http://www.tmk.edu.ee/37721>).

Kooli arvutid (kokku üle 300) on ühendatud Internetti, infovahetuse stabiilsuse tagavad 5 serverit. Kõik arvutid on varustatud litsentseeritud või vabavaralise tarkvaraga. Aadressilt <http://materjalid.tmk.edu.ee> on kättesaadavad TMK õpetajate elektroonilised õppematerjalid.

Koolil on olemas 250-kohaline õpilaskodu. Õpilaskodus on olemas nn külalistetoad, kus on võimalik majutada täienduskoolitusest osavõtjaid.

Täienduskoolituse osavõtjaid on võimalik toitlustada kooli sööklas ja kohvikus.

Õppekava sisu

MOODUL 1

Mooduli nimetus : <u>Majandus, ettevõtlus ja turundus</u>		
Mooduli eesmärk: Anda teadmised majanduse, ettevõtluse ja turunduse kaasaegsetest suundumustest ja põhimõtetest; süvendada erialaste probleemide analüüsi oskust.		
Mooduli kirjeldus:	Maht	Lektorid
23.08.2007		
Mikro- ja makromajanduslikud probleemid ning nende olemus. Majandusprotsesside toimemehhanismid ning nende mõju mikro- ja makromajandusele. Teadmistepõhine majandus: hetkeolukord ja väljakutsed. Innovatsioon ja majandusareng.	4 tundi 4 tundi	Avo Org (TTÜ) Tarmo Kalvet (Poliitikauuringute Keskus Praxis)
24.08.2007		
Ettevõtluse ja rahvusvahelise konkurentsi vaheline seos. Loovus- ja innovatsiooniteooriate kasutamine ettevõtluses.	8 tundi	Pernilla Berg (Niels Brock College, Taani)
20.12.2007		
Süsteemse ning mõtestatud turundusprotsessi mõju majandustegevusele. Innovaatilised turundusmudelid. Muudatused turunduskeskkonna elementides ning nende mõju ettevõtte tegevusele. Turundusprotsesside süstemaatiline elluviimine ettevõtte edutegurina.	6 tundi 2 tundi	Toomas Danneberg (Danneberg Konsultatsioonid OÜ) Hele-Mall Laumets (Fazer AS)

21.12.2007		
Eesti ettevõtluskeskkonna monitooring.	4 tundi	Olavi Antons, (EVEA)
Palga kasv – muudatused ettevõtte ärimudelil	2 tundi	Erik Aru (TTÜ)
Tutvumine Eesti Kaubandus- ja Tööstuskoja tegevusega	2 tundi	Tiia Randma (EKTk)
Iseseisva töö kirjeldus:		
<ul style="list-style-type: none"> • Juhtumite koostamine ja lahendamine • Õpimapi koostamine 		
Soovituslikud materjalid ja kirjandus iseseisvaks tööks:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Majanduse ABC (2002). Arrak, Andres. Tartu : Avatar, 2002. 396 lk. 2. Turunduskommunikatsioon (2002). Arvola, René. Tallinn : Külim, 2002. 80 lk. Majandusotsuste teoreetilised alused (2001). Reiljan, Janno. Tartu : TÜ Kirjastus, 2001. 348 lk. 3. Ärianalüüs (2003). Rünkla, Jüri. Tallinn : Külim, 2003. 182 lk. 4. Economics (2003). Sloman, John. Harlow : FT/Prentice Hall, 2003. 376 lk. 5. Inimeste rikkus - globaalne turumajandus (2003). Norberg, Johan. Tallinn : Eesti Entsüklopeediakirjastus, 2003. 288 lk. 6. Eesti regionaalarengu sotsiaalmajanduslik käsitlus (2003). Tartu : Tartu Ülikooli Kirjastus, 2003. 354 lk. 7. Äriuringute meetodid (2004). Ghauri, Pervez. Tallinn : Külim, 2004. 222 lk. 8. Läbimurdepunkt (2004). Gladwell, Malcolm. Tallinn : Pegasus, 2004. 280 lk. 9. Turunduse tulevikutegurid (2004). Tonndorf, Hans G. Tallinn : Külim, 2004. 80 lk. 10. Ettevõtluse pikkuskraadid (2003). Edvinsson, Leif. Tallinn : Pegasus, 2003. 235 lk. 11. Majanduspoliitika (2006). Kilvits, Kaarel. Tallinn : Tallinna Tehnikaülikooli Kirjastus, 2006. 248 lk. 		
Moodulite õpitulemused :		
Mooduli läbimisel osaleja:		
<ul style="list-style-type: none"> • teab ja tunneb mikro- ja makromajanduslikke probleeme ning nende olemust ja oskab üldistada ja näitlikustada neid; • tunneb majandusprotsesside toimemehhanisme ning oskab prognoosida nende mõju mikro- ja makromajandusele; • teab ja tunneb ettevõtluskeskkonna arengusuundi ning prioriteete; • oskab kaardistada ja analüüsida ettevõtluskeskkonda; • oskab kasutada loovus- ja innovatsiooniteooriaid ettevõtlusõppes; • teab süsteemse turundusprotsessi mõju majandustegevusele; • tunneb innovaatilisi turundusmudeleid; • oskab näha turunduselementide mõju ettevõtte tegevusele. 		

MOODUL 2

Mooduli nimetus : Seadusandlus, organisatsioonikäitumine ja juhtimine ning ärieetika

Mooduli eesmärk:

Anda osalejatele uudseid teadmisi, oskusi ja kogemusi organisatsiooni käitumise, juhtimise, ärieetika ja seadusandluse valdkonnas.

Mooduli kirjeldus:	Maht	Lektorid
20.09.2007	8 tundi	Anu Virovere (Intelligentne Ettevõtte OÜ)
Organisatsiooni arendamine, põhilised suunad ja meetodid. Organisatsiooni arendamise protsess ja selle juhtimine. Inimkapitali (inimeste teadmiste, oskuste, võimete) arendamine. Süsteemikapitali (organisatsiooni süsteemide, struktuuride, protsesside, strateegia) arendamine. Suhtekapitali e suhete arendamine (klientide, tarnijate, koostööpartneritega).		
21.09.2007	4 tundi	Eva Palu (OÜ Director ja Partnerid)
Muudatuste juhtimine, kui ettevõttesiseste protsesside parendamine.		
Erinevad juhtimisvõtted ettevõtete eesmärkide saavutamisel.	4 tundi	Avo Kokk
25.10.2007	8 tundi	Andres Õige (TMK) + ettevõtluse esindaja
Äritegevust reguleerivate seadusandlike aktide mõju ettevõtte tegevusele. Praktilised näited. Olulisemad muudatused äriseadusandluses.		
26.10.2007	4 tundi	Kerli Kant
Eetiliste väärtuste sihipärane arendamine ettevõttes.		
Sotsiaalne ettevõtlus.	4 tundi	

Iseseisva töö kirjeldus:

- Juhtumite analüüs
- Praktiline harjutus: ühe ettevõtte/organisatsiooni seisundi diagnostika läbiviimine ning peamise probleemi/arenguvõimaluse määramine

Soovituslikud materjalid ja kirjandus iseseisvaks tööks:

1. Juhtimise alused (2001). Alas, Ruth. Tallinn : Külim, 2001. 207 lk.
2. Muudatuste juhtimine ja õppiv organisatsioon (2002). Alas, Ruth. Tallinn : Külim, 2002. 143 lk.
3. Projektijuhtimine (2001). Perens, Algis. Tallinn : Külim, 2001. 176 lk.
4. Sissejuhatus ärieetikasse (2003). Meel, Mari. Tallinn: Külim, 2003. 120 lk.
5. Strateegiline juhtimine (2003). Teder, J.. Tallinn: Külim, 2003. 309 lk.
6. Juhtimise konsulteerimine (2004). Leimann, Jaak. Tallinn : Külim, 2004. 192 lk.
7. Organisatsioonikäitumine (2005). Virovere, Anu. Tallinn : Külim, 2005. 136 lk.
8. Strateegiline juhtimine (2005). Alas, Ruth. Tallinn : Külim, 2005. 221 lk.
9. Äriõigus 2006 (2006). Tallinn : Agitaator, 2006. 276 lk.

Moodulite õpitulemused :

Mooduli läbimisel osaleja:

- teab ja tunneb uusimaid lähenemisi organisatsiooni sise- ja väliskeskonna diagnostika läbiviimiseks;
- oskab diagnoosida organisatsiooni, määratleda probleeme, töötada välja alternatiivseid lahendusvariante ja koostada rakenduskava organisatsiooni probleemide lahendamiseks;
- oskab juhtida ettevõttesiseseid muudatuste protsesse;
- teab äriseadusandluse muudatusi;
- oskab näha äriseadusandluses toimunud muudatuste mõju ettevõttele ja majanduskeskkonnale;
- oskab hinnata, analüüsida ja teha järeldusi konfliktide asetleidmisel; teab ja tunneb eetiliste väärtuste arendamise võtteid;
- teab sotsiaalse ettevõtluse põhimõtteid.

MOODUL 3

Mooduli nimetus : Raamatupidamine, rahandus ja pangandus

Mooduli eesmärk:

Anda uudseid teadmisi ja oskusi raamatupidamise, rahanduse ja panganduse valdkonna arengutest.

Mooduli kirjeldus:	Maht	Lektorid
22.11.2007	8 tundi	Monika Nikitina (TMK) Hele Hammer (Amserv Grupp)
Finantsaruandluse roll põhi- ja tugiprotsesside tulemuste mõõtmises Mõõtmine ja hindamine (mõõdikud ja meetodid) Eelarvestamine ja prognoosimine Aruandlus ja tagasiside (arvestuspõhimõtted ja võrreldavus, kasutamisetstarve, raamatupidamine ja maksuaruanded ja nende vahelised seosed)		
23.11.2007	4 tundi	Eric Puulmann (AS United Partners Corporate Finance AS)
Äriprojektide finantseerimise ja kapitali restruktureerimise küsimused	4 tundi	Arnold Tenusaar (KKP rahapesu andmebüroo)
Rahapesu		
24.01.2007		
Efektiivsus – vahend või eesmärk? Efektiivsusmõõdikute rakendamine AS Leiburis.	8 tundi	Merle Poolamets (AS Leibur)
25.01.2007		
Muudatused finantsvahenduses. Finantsvahendustegevuse järelvalve institutsioonide areng ja perspektiivid.	4 tundi	Viktor Arhipov (TMK)
Euroopa Liidu ühtne rahapoliitika.	4 tundi	Marti Randveer (Eesti Pank)

Iseseisva töö kirjeldus:

- Praktiliste harjutuste sooritamine

Soovituslikud materjalid ja kirjandus iseseisvaks tööks:

1. Raamatupidamise ülesannete kogu (2002). Nikitina, Monika. Tallinn : Tallinna Majanduskool, 2002. 146 lk.
2. Finantsplaanimine (2001). Tallinn : Külim, 2001. 136 lk.
3. Juhtimisarvestus (2002). Alver, Jaan. Tallinn : Deebet, 2002. 438 lk.
4. Majandusaasta aruande koostamise põhimõtted (2003). Tallinn : Raamatupidaja.ee, 2003. 63 lk.
5. Eesti pangandusõiguse alused. (2003). Mark, M.. Tallinn: Juura, 2003. 101 lk.

6. Maksusüsteem Eestis (2003). Arhipov, Viktor. Tallinn : Tallinna Majanduskool, 2003. 62 lk.
7. Finantsjuhtimine (2007). Tallinn : Äripäeva Kirjastus
8. Majandusaasta aruande koostamine (2007). Villems, Toomas. Tallinn : Pandekt, 2007. 288 lk.

Moodulite õpitulemused :

Mooduli läbimisel osaleja järgmised:

- teab ja tunneb juhtimissüsteemide ja finantsarvestuse omavahelise seostamise võimalusi;
- oskab anda hinnangut aruandlussüsteemide poolt genereeritavat informatsiooni, vajadusel leida võimalusi puuduva informatsiooni hankimiseks;
- oskab analüüsida erinevate finantsmõõdikute otstarbekust ning langetada valikuidsõltuvalt ettevõtte hetkeolukorrast;
- oskab nõustada äriprojektide finantseerimise küsimustes;
- oskab näha muudatuste mõju ettevõtte majandustegevusele.

Nõuded koolituse lõpetamiseks:

Iga moodul loetakse sooritatuks, kui õppija on osalenud kontaktpäevadel ja teostanud iseseisva töö.

Iga mooduli läbimisel väljastatakse Tallinna Majanduskooli poolt tunnistus täiendkoolitusel osalemise kohta.

Kavandatud tagasiside/koolituse hindamise protseduur

Kõik täienduskoolitustel osalejad täidavad koolituse kohta tagasiside lehe, kus olulisemateks hinnangukriteeriumiteks oleks koolituse kvaliteedi seotud aspektid nagu koolituseesmärkide täitmine, hinnangud õppematerjalide ja koolitajate kohta, võimalus kasutada omandatud teadmisi ja oskusi edaspidises töös, muud soovituslikud aspektid. Pärast tagasiside kogumist toimub tulemuste analüüs ja võrdlemine lähtuvalt püstitatud eesmärkidest.

***Selgituseks:** Projekti "Kutseõpetajate väljaõppe ja täienduskoolituse süsteemi arendamine" tegevus toimub perioodil 10.2005- 06.2008. Projekti toetab Euroopa Sotsiaalfond ning Haridus- ja Teadusministeerium. Projekti üks tegevus on täienduskoolituse korraldamine kutseõpetajatele, praktikajuhendajatele ning õppejõududele.*